

Płonka-Syroka, Bożena

Konferencja naukowa pt. Problemy metodologiczne i metod badawczych w historii nauk przyrodniczych i medycyny, Wrocław, 22 listopada 1993 r.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 39/3 - 4, 200-201

1994

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jolanty Dymek) pt. *Szkieł na temat ciała w kulturze XIX-XX wieku*. Autor omówił zagadnienia związane ze świadomością potoczną w zakresie zdrowia i choroby.

Jako impreza towarzysząca po zakończeniu drugiego dnia obrad odbył się wieczór towarzyski.

Materiały z konferencji zostały opublikowane w postaci streszczeń. Pełne wersje większości referatów będą opublikowane w czasopiśmie „Medycyna Nowożytna. Studia nad Historią Medycyny” i „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki”.

Bożena Płonka-Syroka
(Wrocław)

KONFERENCJA NAUKOWA PT. *PROBLEMY METODOLOGICZNE I METOD BADAWCZYCH W HISTORII NAUK PRZYRODNICZYCH I MEDYCYNY*
WROCLAW 22 LISTOPADA 1993 R.

W gmachu Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Szewskiej 49 odbyła się konferencja naukowa, zatytułowana *Problemy metodologiczne i metod badawczych w historii nauk przyrodniczych i medycyny*. Współorganizatorami Konferencji były Pracownia Historii Nauk Medycznych Instytutu Historii Nauki, Oświaty i Techniki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie oraz Sekcja Historii Kultury i Nauki Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii (Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Historycznego). Konferencję zorganizowano przy wsparciu Fundacji *Humanitas et Scientia* z Wrocławia. Obradom przewodniczyli dr Bożena Płonka-Syroka z IHNOiT PAN oraz dr hab. Bogdan Rok z Instytutu Historycznego we Wrocławiu.

Referat wiodący wygłosił prof. dr Stefan Zamecki z Instytutu Historii Oświaty, Nauki i Techniki PAN w Warszawie. Przedstawił *Uwagi na temat historiografii dziedziny nauki*. Autor podjął zagadnienia definicyjne, ukierunkowując swoje zainteresowania na określeniu przedmiotu badań historiografii dziedziny nauki. Zaproponował umiarkowany prezentyzm jako stanowisko normatywne w ramach historiografii dziedziny nauki oraz uznał dzieje stawiania i rozwiązywania problemów jako pierwszoplanowe zadanie badawcze dla historyków dziedziny nauki.

Dr Tadeusz Srogosz z Zakładu Historii Medycyny AM w Łodzi wygłosił referat pt. *Tak zwana teza Mertona i Kuhnowskie pojęcie dyscyplin baconowskich a historia medycyny*. Podjął problem czynników, które oddziaływały na nauki medyczne i ochronę zdrowia w czasach nowożytnych, pomijanych przez dotychczasową polską literaturę przedmiotu z zakresu historii medycyny. Autor przybliżył poglądy R.K. Mertona, Ch. Webstera, M. Webera, a także Thomasa Samuela Kuhna. zaproponował możliwości wykorzystania omówionych koncepcji w polskiej historiografii medycznej.

Dr Bożena Płonka-Syroka z Instytutu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN w Warszawie, przedstawiła referat pt. *Ludwik Fleck (1896–1961) – mikrobiolog, prekursor nowoczesnej metodologii historii medycyny*. Autorka przybliżyła prekursorską wobec poglądów T.S. Kuhna koncepcję nauki, zaproponowaną w 1935 r.

przez polskiego lekarza. Omówiła także światową recepcję metodologicznych dokonań Flecka w latach 1935–1993.

Dr Jaromir Jeszke z Zakładu Historii Nauk Medycznych AM w Poznaniu przedstawił *Koncepcję T.S. Kuhna w polskiej historiografii nauki*. Przybliżył zarys tej koncepcji oraz omówił czynniki, które mogły wywierać wpływ na dość ograniczone zainteresowanie polskich historyków medycyny propozycjami metodologicznymi Kuhna.

Dr Wojciech Wrzosek z Katedry Historii Nowożytnej Uniwersytetu Poznańskiego przedstawił referat pt. *Metafora jako kategoria epistemologiczna. Rozważania definicyjne*. Autor poświęcił uwagę omówieniu pojęcia tzw. metafory historiograficznej. Zwrócił uwagę na kontekst interpretacyjny. Podjął też problem wyjaśniania i modelowania w historiografii nauki.

Dr hab. Bogdan Rok z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego przedstawił *Zagadnienia badań nad mentalnością społeczeństwa polskiego w czasach nowożytnych – próba charakterystyki metod badawczych*. Autor omówił program badań nad świadomością społeczną, znajdującą swe odbicie w twórczości naukowej.

Dodatkowy, nie przewidziany programem referat, wygłosił ksiądz M. Niedziela pt. *Problem mentalności doby baroku i jej wpływu na postrzeganie problemów zdrowia i choroby*. Szczególną uwagę poświęcił cudownym uzdrowieniom i ich kontekstowi kulturowemu.

Materiały z konferencji naukowej pt. *Problemy metodologiczne i metod badawczych w historii nauk przyrodniczych i medycyny* zostały opublikowane w formie streszczeń. Pełny tekst wygłoszonych referatów publikują takie czasopisma, jak „Medycyna Nowożytna. Studia nad Historią Medycyny”, „Zagadnienia Naukoznawstwa”, „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”.

Bożena Płonka-Syroka
(Wrocław)

SESJA ZESPOŁU HISTORII FARMACJI I CHEMII POŚWIĘCONA PROBLEMOM MUZEALNICTWA

W dniu 20.10.1993 r. odbyła się sesja naukowa Zespołu Historii Farmacji i Chemii, działająca w ramach Pracowni Historii Nauk o Leku Instytutu Historii Nauki PAN, poświęcona muzealnictwu farmaceutycznemu i chemicznemu. Przewodniczącą sesji była dr Halina Lichocka.

Dr Leszek Ekiert, dyrektor Muzeum Farmacji w Krakowie, wygłosił referat *Muzealnictwo farmaceutyczne na świecie*, w którym mówił o tworzeniu kolekcji muzealnych, o historii placówki krakowskiej oraz dokonał przeglądu zagranicznych placówek muzealnych – prawdopodobnie na świecie istnieje ok. 500 muzeów farmaceutycznych.

Prof. Krystyna Kabzińska, b. kierownik Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie omówiła *Ślady historii chemii w muzealnictwie polskim*. Referentka podała różnice między ekspozycjami, dotyczącymi historii chemii i farmacji. Przedstawiła również różne formy ekspozycji historii chemii w muzeach polskich: w Muzeum Techniki w Warszawie i innych dużych muzeach są działy poświęcone historii